

PÄIVÄ PALOASEMALLA® -RASTIOPAS

Koko perheen Päivä Paloasemalla -tapahtumassa kävijät saavat aimon annoksen turvallisuustietoja ja -taitoja. Niin lapset kuin aikuiset oppivat tulipalojen ennaltaehkäisyä ja pääsevät harjoittelemaan tulipalotilanteessa toimimista tehtävasteilla.

- Päivä Paloasemalla -tapahtumaa järjestetään niin monen kokoisilla paloasemilla, että yhtenäistä sapluunaa tai tarkkaan noudatettavaa sisältöä on mahdotonta määritellä. Oppaassa esitellään muutamia rasteja, joista voitte valita tapahtumaanne sopivimmat.
- Rasteja valitessa pohtikaa tapahtumanne kohderyhmää ja mihin resurssinne riittävät.
- Kannattaa uskaltautua kokeilemaan erilaisia rasteja, eikä toteuttaa joka vuosi samoja.
- Rasteja voi yhdistellä kokonaisuuksiksi.

Tapahtuman suunnittelua varten on kuvattu video, josta voi ottaa vinkkiä rastien järjestämiseen:
<https://tinyurl.com/y4c6cz53>

PERHERASTI

NUORTEN RASTI

AIKUISTEN RASTI

RASTI 1: SUUNNITTELE SAMMUTIN

Paloturvallisuusviikon teemana on tänä vuonna ensimmäiseen omaan kotiin muuttaneiden nuorten aikuisten (18–24-vuotiaat) paloturvallisuus. Sen tiimoilta järjestetään Suunnittele sammutin -kilpailu, jossa on sarja muotoilun opiskelijoille sekä kaikille avoin yleisösarja.

VINKKEJÄ

Rastin tarkoituksena on tehdä käsisammuttimia tapahtumankävijöille tutummaksi ja havahduttaa perheen vanhempia siihen, että omaan kotiinkin voisi hankkia sammuttimen, jos sellaista ei sieltä vielä löydy.

Suunnittelutehtävä täydentää hyvin alkusammutusrastia.

TEHTÄVÄ

- Piirtää unelmien käsisammutin.
- Halutessaan osallistua Suunnittele sammutin-kilpailuun osoitteessa <https://www.suunnittelesammutin.fi>

VÄLINEET

- Tehtäväpaperi (toimitettu materiaalipaketissa)
- Värikyniä
- Erilaisia sammuttimia

FAKTA

- Tähän asti käsisammuttimet ovat olleet punaisia pötkylöitä, joita säilytetään eteisen kaapissa talvitakkien ja kenkävuoren takana.
- Sammuttimia määräävät säädökset ovat muuttumassa, minkä seurauksena käsisammuttimet voivat olla väreiltään ja muodoltaan paljon vaihtelevampia.

RASTI 2: REKRYTOINTI

Rekrytointirastin tavoitteena on tehdä palokuntanne toimintaa ja sen monipuolisuutta tutuksi tapahtuman kävijöille. Teillä on mahdollisuus itse kohdentaa, minkä kohderyhmän rekrytointiin rastilla keskitytte. Valitkaa siis tehtävähdotuksista sellaiset tehtävät, jotka liittyvät tarpeeseen, jota palokunnassanne on. Esimerkiksi jos kaipaatte lisää osallistujia nuorisotoimintaan, voi tehtävänä olla varusteiden pukeminen tai Junior FireFit-toimintaradan suorittaminen.

TEHTÄVÄ

- Palokunnan toiminnasta kertominen
- Letkukehikon painon arvaaminen
- Palomiehen varusteiden pukeminen
- Kuntorata: portaiden kävely varusteet päällä, renkaan siirtäminen lekalla tms.
- Junior FireFit-toimintarata: <https://vimeo.com/658893494>

VÄLINEET

- Sanavalmiita palokuntalaisia kertomaan toiminnasta
- Tarvikkeita, jotka kertovat juuri teidän palokuntanne toiminnasta
- Letkukehikko
- Palomiehen / palokuntanuoren saappaat, haalarit, takki ja kypärä, paineilmalaitteet
- Kuntoradan tarvikkeet
- Yhteydenottolomakkeita
- Palokunnan tiedoilla täydennettäviä rekrytointimainospohjia, jotka löytyvät osoitteesta <https://tinyurl.com/awx2ddz2>
- Uudet rekrytointiin tueksi tehdyt materiaalit <https://tinyurl.com/awud5jjw>

VINKKEJÄ

- Tapahtumaan kannattaa varata yhteydenottolomakkeita, joihin palokuntatoiminnasta kiinnostuneet kävijät voivat jättää yhteystietonsa.
- Mahdollista kontaktointia ei kannata jättää kiinnostuneen kävijän harteille, vaan hoitaa se palokunnasta käsin. Yhteystietonsa jättäneisiin kannattaakin olla yhteyksissä pian tapahtuman jälkeen ja kutsua heidät yhteiseen tapaamisen paloasemalle.
- Yhteystietoja kerätessä on otettava huomioon lupa-asiat.

FAKTA

- Palokuntien määrä: noin 700 sopimuspalokuntaa, 112 ammattipalokuntaa.
- Sopimuspalokunnat ovat mukana noin puolessa pelastustoimen tehtävistä, ja niillä on vuosittain n. 70 000 hälytystehtävää.
- Sopimuspalokunnissa on noin 15 000 koulutettua, hälytyskelpoista palokuntalaista.
- Suomessa on palokuntalaisia kaikkiaan noin 39 000.

Paljonko vapaaehtoisuus vie aikaa?

Onko mahdollista valita itse, mihin vapaaehtoistehtäviin osallistuu?

Saako tarvittavat varusteet paloasemalta?

KESKUSTELUNAIHEITA

Sisältyykö toimintaan koulutusta?

Viettävätkö palokuntalaiset muuten aikaa keskenään?

Mitä toimintaa palokunnassanne on?

RASTI 3: ALKUSAMMUTUS

Nyt on aika ottaa Päivä Paloasemalla -sammutustalokilpailun sammutustalot käyttöön! Alkusammutusrastista saa helposti tehtyä kaikenikäisille sopivan varaamalla erilaista välineistöä.

VINKKEJÄ

Rastilla on hyvä muistuttaa eri alkusammutusvälineiden sopivuudesta erilaisten palojen sammuttamiseen. Kannattaa muistuttaa lapsia siitä, että pienten lasten ei pidä yrittää sammuttaa tulipaloja.

TEHTÄVÄ

- Harjoitella sammutuspeitteen oikeaoppista käyttöä ja/tai harjoitella alkusammutusta paloon sopivalla alkusammutusvälineellä. Rastin vaikeustaso voi muunnella sammuttajan iän ja taitotason mukaan.

VÄLINEET

- Sammutustalo
- Sankoruisku
- Liesi
- Kattila ja kansi
- Sammutuspeite
- Kaasuallas
- Käsiammuttimia

Katsokaa ideoita rastin järjestämiseen rastivideoilta <https://tinyurl.com/y4c6cz53>

Miten kotona on varauduttu sammuttamaan tulipalon alkuja?

Mistä alkusammutusvälineiden käyttöön voi saada opastusta?

Miksi kaikki alkusammutusvälineet eivät sovi kaikkien palojen sammuttamiseen?

Mitä alkusammutusvälineitä kotona on?

Miten toimit, jos syttyy tulipalo?

Ovatko kaikki perheenjäsenet harjoitelleet alkusammutusvälineiden käyttöä?

Milloin kannattaa yrittää alkusammutusta?

KESKUSTELUNAIHEITA

MUITA RASTEJA

PERHERASTI

NUORTEN RASTI

AIKUISTEN RASTI

TURVALLINEN POISTUMINEN

Tehtävä: Pelastautua matalana pimeässä ja mahdollisesti pelastaa samalla esimerkiksi pehmonalle. Rastilla perheitä voi kehottaa käymään kotona läpi, miten tulipalotilanteessa pelastauduttaisiin ja tarkistaa, että uloskäynnit ovat vapaina.

Välineet: Pimennysverhoja tms. huoneen pimentämiseen, pehmonalle, erilaisia esteitä hankaloittamaan poistumista, kuten tyynyjä tai tyhjiä pahvilaatikoita. Itsevalaisuvia poistumisreititä osoittavia tarroja voi olla näytteillä tai osana rastia.

PALVAROITTIMET

Tehtävä: Tarkistaa palovaroittimen toiminta, tunnistaa rikkiäinen palovaroitin ehjistä ja vaihtaa paristot palovaroittimeen.

Välineet: Toimivia ja rikkiäisiä palovaroittimia sekä paristoja.

TIETOVISA

Tehtävä: Tulosta sivulta www.paloturvallisuusviikko.fi/materiaalit koko perheen paloturvallisuusaiheinen tietovisa. Rastin yhteydessä voi halutessaan jakaa palkintoja.

HEIKOT JÄÄT

Tehtävä: Muistutella talven kynnyksellä jäällä liikkumisen turvallisuudesta ja mitä tarvikkeita jäällä liikkussa olisi hyvä olla mukana. Rastilla voidaan käydä läpi, miten tulisi toimia, jos itse tai kaveri putoaa jäihin. Rastilla voi esimerkiksi olla veteen upotettu pilkkihaalari, jonka painoa osallistujat voivat kokeilla tai osallistujia voi pyytää kastamaan kätensä saaviin, jossa on jäistä vettä. Rastilla voi myös järjestää ryömimisharjoituksen, jolla simuloidaan, miten naskalien avulla liikutaan.

Välineet: Naskalit, jääpiikki, heittoköysi, pilli, pilkkihaalari, saavi, jäistä vettä.

Vinkkejä siihen, miten toimia jos putoaa itse tai kaveri putoaa jäihin Luontoon.fi-nettisivulta <https://tinyurl.com/4kuxtswh>

YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN RASTIT

Lue Tapahtumanjärjestäjän oppaasta lisää vinkkejä yhteistyökumppaneiksi ja niiden rasteiksi. Esimerkiksi rastina voisi olla nuohous, defibrillaattorin käyttö tai sammutinhuolto.

KOTIVARA

Tehtävä: Käydä läpi, mitä kotivaraan kuuluu. Välineet: Tyhjiä elintarvikepakkauksia, myös lemmikin ruokaa.

PARISTOJEN KIERRÄTYS

Tehtävä: Teipata pariston navat turvallisesti. Paloasemalla voidaan myös kerätä vierailijoiden tuomia paristoja kierrätykseen.

Välineet: Teippiä, keräysastia.

AKUT

Tehtävä: Käydä läpi akkujen oikeaoppista lataamista ja säilyttämistä sekä toimintaa mahdollisessa syttymistilanteessa.

Kävijöiltä voi esimerkiksi kysyä, montako akku käyttöistä laitetta heillä on ja moniko akkukäyttöisistä laitteista on pudonnut maahan.

Välineet: Akkukäyttöisiä laitteita.

